

Viktigt i

INFORMATION FRÅN VAXHOLMS STAD
NR 4 • 2017

VAXHOLMS
STAD

VAXHOLM

Vaxholms sägner

Historia, kusligheter
och kamp om brödet

**Fokus på Rindö
och Skarpö**

Mötesserie om våra öar

Barnen har röstat

Så kommer nya
Ullbergsparken se ut

Norrberget

Planerna justeras

Nu räcker det!

Viktigt i Vaxholm är Vaxholms stads tidning med ett brett omfång nyheter och information om tagna beslut, planer, pågående projekt och mycket annat.

Innan och efter den rådgivande folkomröstningen har det distribuerats ett kampanjblad med ett snarlikt namn och där förstasidans topp/logotyp är förvillande lik kommunens tidning. Risker att läsarna blir vilseledda är uppenbar.

Ovanstående är ett av många bevis för att kommunikation generellt tar sig uttryck som är på gränsen, eller faktiskt går över gränsen till det etiskt och moraliskt försvarbara. Andra tecken är det råa, oförsonliga och osakliga uppträdandet i sociala medier. Detta har nu nått en nivå i Vaxholmsbaserade grupper i sociala media där politiker och tjänstemän hängs ut med förtal och osanningar. Det räcker nu!

Det är inte acceptabelt att skapa ett klimat som i värsta fall leder till att politiker och tjänstemän inte vill ta sina uppdrag. Vi behöver fler som engagerar sig, inte färre. Man skall inte behöva bära rustning och skyggglappar för att kunna utföra sitt arbete – oavsett arbetsplats!

Exempel från det politiska livet i Vaxholm, som pekar på en uppluckring av viljan till ett faktabaserat och vuxet uppträdande i Vaxholms politiska liv, visades upp på kommunfullmäktige i november. En talare pläderade i egen sak från talarstolen och begick intressejäv. Ytterligare exempel var en ledamots vägran att ta tillbaka eller be om ursäkt för att på facebook ha kallat ett parti i fullmäktige för fascistoid.

Jag hade mycket hellre berättat om den budget som beslutades på ovannämnda fullmäktige, men det kan ni nu istället läsa om på www.vaxholm.se.

Med en tillönskan om en God Jul och ett Gott Nytt!

Lars Lindgren (M), kommunstyrelsens ordförande

Mötestider 2018

Möten i kommunfullmäktige hålls på måndagar kl 18.30 följande datum om inget annat meddelas:

19 februari, 23 april, 18 juni, 24 september, 22 oktober, 12 november, 10 december.

Kommunfullmäktiges möten är öppna för allmänheten. Kallelser och protokoll hittar du under fliken Kommun och politik på www.vaxholm.se. Där finns även tider för övriga politiska möten i Vaxholm.

Träffa kommunalrådet

Välkommen att träffa Lars Lindgren (M) i Vaxholms rådhus. Ring Lars Lindgren och kom överens om tid på tel 072-234 54 88.

Möt Socialdemokraterna

Du är välkommen att kontakta Bengt Sandell, tel: 073 152 92 11 för att komma överens om tid. bengt.sandell@hotmail.se.

Träffa Liberalerna

Välkommen till Liberalernas öppna möten i Rådhuset vissa onsdagar kl 18. Se datum på www.vaxholm.liberalerna.se Vill du ha en kallelse e-postar du till Ingrid Ekstedt, ingrid.ekstedt@telia.com.

Kontakta Miljöpartiet

Välkommen att kontakta Anne-Charlotte Eriksson, 070-130 41 45 eller Karin Rutström 076-308 47 13 E-post: vaxholm@mp.se

Träffa Centerpartiet

Välkommen att kontakta Malin Forsbrand, E-post: forsbrandmalin@gmail.com

Träffa Vänsterpartiet

Välkommen att kontakta Sara Strandberg, 070-245 30 20 E-post: sara.strandberg@gmail.com

Träffa Waxholmspartiet

Välkommen att kontakta Ingemar Wemmenhög eller Carl-Magnus Broström: ingemar.wemmenhog@waxholmspartiet.se, carl-magnus@brostrom@waxholmspartiet.se

Viktigt i
VAXHOLM

Redaktör

Elisabeth Larsen Brolin, tel 08-541 709 16
Vaxholms stad, 185 83 Vaxholm
Digitalt material skickas till
elisabeth.larsen.brolin@vaxholm.se

Ansvarig utgivare Lars Lindgren (M)

Redaktionsråd

Lars Lindgren (M), Michael Baumgarten (L),
Malin Forsbrand (C), Vakant (S)

Produktion

The Factory of Design
www.thefactoryofdesign.se

Tryck

Trydells, Laholm

Omslagsbild

Lennart Frykskog

Nästa nummer utkommer i slutet av mars 2018. Manusstopp 23 februari.

Nya riktlinjer för seniorbostadskön

Vaxholms seniorer har möjlighet att ställa sig i kö för att kunna få erbjudanden om att hyra seniorbostad på Lägerbacken eller Västra Ekuddsgatan.

Riktlinjerna som tidigare funnits för seniorbostadskön har upplevts som otydliga och hanteringen av kön har ifrågasatts på vissa håll. Därför har nu nya riktlinjer tagits fram som ska göra det lättare att förstå vilka regler som gäller och samtidigt säkerställa att bostäderna endast erbjuds de som aktivt söker seniorboende. De nya riktlinjerna har bland annat utformats utifrån hur närliggande kommuner hanterar sina seniorbostadsköer och utifrån synpunkter som

har kommit in från pensionärsföreningarna PRO och SPF i Vaxholm.

Övergången till de nya riktlinjerna kommer att ske från årsskiftet 2017/2018 och under december månad kommer samtliga medlemmar i seniorbostadskön att få ett brev hem med information om hur de nya riktlinjerna fungerar. Informationen finns även på Vaxholms stads webbplats, där du också kan läsa mer om hur du ställer dig i kön.

Planerna för Norrberget justeras

Efter den rådgivande folkomröstningen och det extra samråd som hölls under hösten har kommunstyrelsen fattat beslut om att justera planerna för bebyggelsen på Norrberget.

Den största förändringen innebär att det blir färre bostäder på Norrberget, då ett av

de planerade bostadskvarteren istället vigs för ett nytt särskilt boende med plats för 54 boende. Kommunstyrelsen har också givit stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att undersöka möjligheten till nya verksamhetslokaler för biblioteket på Norrberget.

Ett reviderat detaljplaneförslag väntas gå ut på granskning i början av december i år (*tidpunkt för granskningen var inte fastställd vid denna tidnings pressläggning*). För mer information, se Vaxholms stads webbplats.

Nytt konstgräs på Vaxö IP

Nu är det klart att Vaxö IP ska få nytt konstgräs under nästa år. Upphandlingen av leverantör inleddes i december och väntas pågå en bit in på det nya året.

Hälsofrämjande och välkomnande föreningsliv

Vaxholms stad ska ta fram ett hållbart idrottspolitiskt program som ska bidra till en jämställd idrott och vara vägledande i arbetet med att stärka och utveckla Vaxholmsbornas möjligheter att utöva idrott och motion i kommunen, med särskilt fokus på barn och unga. Programmet är ett led i att skapa bra förutsättningar för ett hälsofrämjande klimat i Vaxholm och ett välmående och välkomnande föreningsliv för alla.

Tennisbana och fler parkeringsplatser

Intill bollhallen på Campus Vaxholm-området pågår sedan tidig höst ett arbete med att bygga ut tennishallen. Utbyggnaden ska vara klar till sommaren 2018 och innebär att hallen tillförs en extra tennisbana. I samband med att tennishallen står klar med fler banor kommer utomhusbanan vid Lågret istället att användas för parkering.

Biografen firar 100 år

I år fyller Vaxholms biografteater 100 år, vilket i november firades med en jubileumsfest arrangerad av stödföreningen Vaxholms biografteaters vänner. De bjöd på film, bland annat Chaplins pojke och Eroticon, båda från 1920-talet, klassikern Casablanca från 1942 och filmmusik spelad av bandet Stoneharts från Vaxholm. 120 personer deltog och föreningen fick flera nya medlemmar under dagen. Firandet fortsätter och Vaxholms biografteaters vänner välkomnar fler att bli medlemmar.

Detaljplan Resarö mitt

Fram till 19 december pågår utställning av detaljplanen för Resarö mitt. Planområdet omfattar området kring Resarö skola och livsmedelsbutiken samt Överbyvägen fram till Överbyslingan. Syftet med detaljplanen är att ge möjlighet att bygga bostäder i området och att i framtiden också bygga skollokaler, handel och service. Vid korsningen Resarö-, Överby- och Ytterbyvägen finns möjlighet att bygga en cirkulationsplats och längs norra sidan av Överbyvägen en gång- och cykelväg. Samtliga handlingar och information om hur du lämnar synpunkter hittar du på Vaxholms stads webbplats.

Mål och budget

Vid november månads möte i kommunfullmäktige togs beslut om mål och budget 2018–2020.

Läs mer om det på: www.vaxholm.se

Utökad service för rådgivning kring bygglov

Med start i januari fortsätter succén med bokningsbara möten för de som vill ha tips och råd inför sin bygglovsansökan.

De bokningsbara tiderna vänder sig till den som ska bygga nytt bostads- eller fritidshus alternativt bygga till inom ett område eller på en fastighet

som har bevarandevärde eller betydande kulturvärden.

Tidigare under hösten utökades även tiderna för rådgivning kring bygglovsfrågor per telefon. De nya telefontiderna och mer information om bokningsbara möten finns på Vaxholms stads webbplats under fliken Bygga, bo och miljö.

Ny tidsplan för utbyggnad av vatten och avlopp

Vaxholms VA-plan från 2014 ska justeras. På kommunfullmäktige i november togs beslut om en ny tidsplan för utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp och under nästa år ska även fler delar av planen ses över.

Bland annat handlar det om att tydliggöra hur utbyggnad i olika

områden kan finansieras och hur det bedöms påverka VA-taxan samt att säkerställa att planen är tillgänglig och lätt att förstå.

Du som är intresserad av hur den nya tidsplanen påverkar just ditt område hittar mer information på Vaxholms stads webbplats under fliken Bygga, bo och miljö.

Pris och nomineringar för företagandet

Vaxholms stad nominerades under hösten till årets nyföretagarkommun 2017. Samtidigt har Magasinet i Vaxholm utsetts till Gasellföretag av Dagens industri.

Gasellpris till Vaxholmsföretag

Sedan 2000 utser Dagens industri varje år de snabbast växande företagen i vart och ett av Sveriges 21 län med syfte att stödja och uppmuntra svenskt näringsliv och företagare som vågar satsa för att växa.

Några av kriterierna för att bli nominerad till Gasellpriset är: minst tio anställda, en omsättning som överstiger 10 miljoner kronor och en ökad omsättning varje år de senaste tre åren.

I år är företaget Magasinet i Vaxholm ett av de företag som har utsetts till Gasellföretag. Prisutdelningarna sker vid åtta Gasellfester från Malmö i söder till Umeå i norr. I december, efter denna tidnings pressläggning var det prisutdelning för Stockholms och Uppsala läns Gaseller med

möjlighet att bli årets Supergasell.

– Det känns fantastiskt inspirerande att ha blivit utsedd till ett av Sveriges Gasellföretag. Ett tecken på att jag har lyckats med min vision och det ger mig både inspiration och motivation att utveckla Magasinet framåt, säger Monica Lind som äger och driver Magasinet.

Monica Lind

Fakta: Begreppet Gasellföretag myntades av den amerikanske forskaren David Birch, som menar att det är små snabbväxande företag som skapar de flesta nya jobben, till skillnad från ekonomins elefanter som ständigt måste effektivisera och ofta minskar sysselsättningen.

Nominerad till årets nyföretagarkommun

Priset årets nyföretagarkommun delas ut av Visma Spcs och NyföretagarCentrum. I år nominerades åtta kommuner i Sverige, varav en av dem var Vaxholms stad.

Nomineringarna utgår från hur många nya företag som har startats per tusen invånare från 1 januari 2016 till 30 juni 2017 baserat på Bolagsverkets statistik.

– Fyra av fem jobb i Sverige skapas av små och medelstora företag. Kommuner som arbetar aktivt med att stimulera nyföretagande hjälper till att skapa fler arbetstillfällen och bidrar till att hela samhället mår bra, säger Daniel de Sousa, vd på Visma Spcs.

En jury har dessutom bedömt kommunernas arbete med att lyfta och stärka lokala entreprenörer och få fler att starta nya företag.

– Ett starkt nyföretagande är ett tydligt tecken på att man har lyckats med arbetet, säger Mats Evergren, marknadschef på Nyföretagarcentrum.

Årets nominerade kommuner var Vaxholm, Varberg, Kävlinge, Strängnäs, Sotenäs, Askersund, Leksand och Kiruna. Vinnare i år blev Askersunds kommun.

Lättare att sätta upp skylt i Vaxholm

I somras kom det en ny lagstiftning som ger möjligheter att sätta upp mindre skyltar utan att söka bygglov.

Även tillfälliga skyltar (som till exempel inför olika evenemang) har fått lättnader. Samtidigt har det blivit lovpliktigt att ha reklamflaggor större än en kvadratmeter. Viktigt att tänka på är att det kan behövas tillstånd från fastighetsägare eller Trafikverket även om inte bygglov krävs. Läs mer om vad som gäller på Vaxholms stads webbplats.

1 2 3 Utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp på Skarpö:

På Skarpö pågår utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp för att skapa förutsättningar för en ökad andel permanentboende och samtidigt minska belastningen från utsläpp i Norra Vaxholmsfjärden och Rindösundet. Anslutning kommer att ske i tre etapper: Hushåll i etapp 1 ansluts hösten 2017 – mars 2018 och hushåll i etapp 2 ansluts sommaren 2018 – februari 2019. Tidplanen för etapp 3 är ännu inte satt.

4 Program för Rindö Smedja:

På västra delen av Rindö provas möjligheten att utveckla ett attraktivt bostads- och verksamhetsområde med nära läge till Vaxholms stadskärna. Programmet har visats för allmänheten under samråd 2015 men har därefter legat vilande. Arbetet med att bearbeta programförslaget väntas återupptas under 2018.

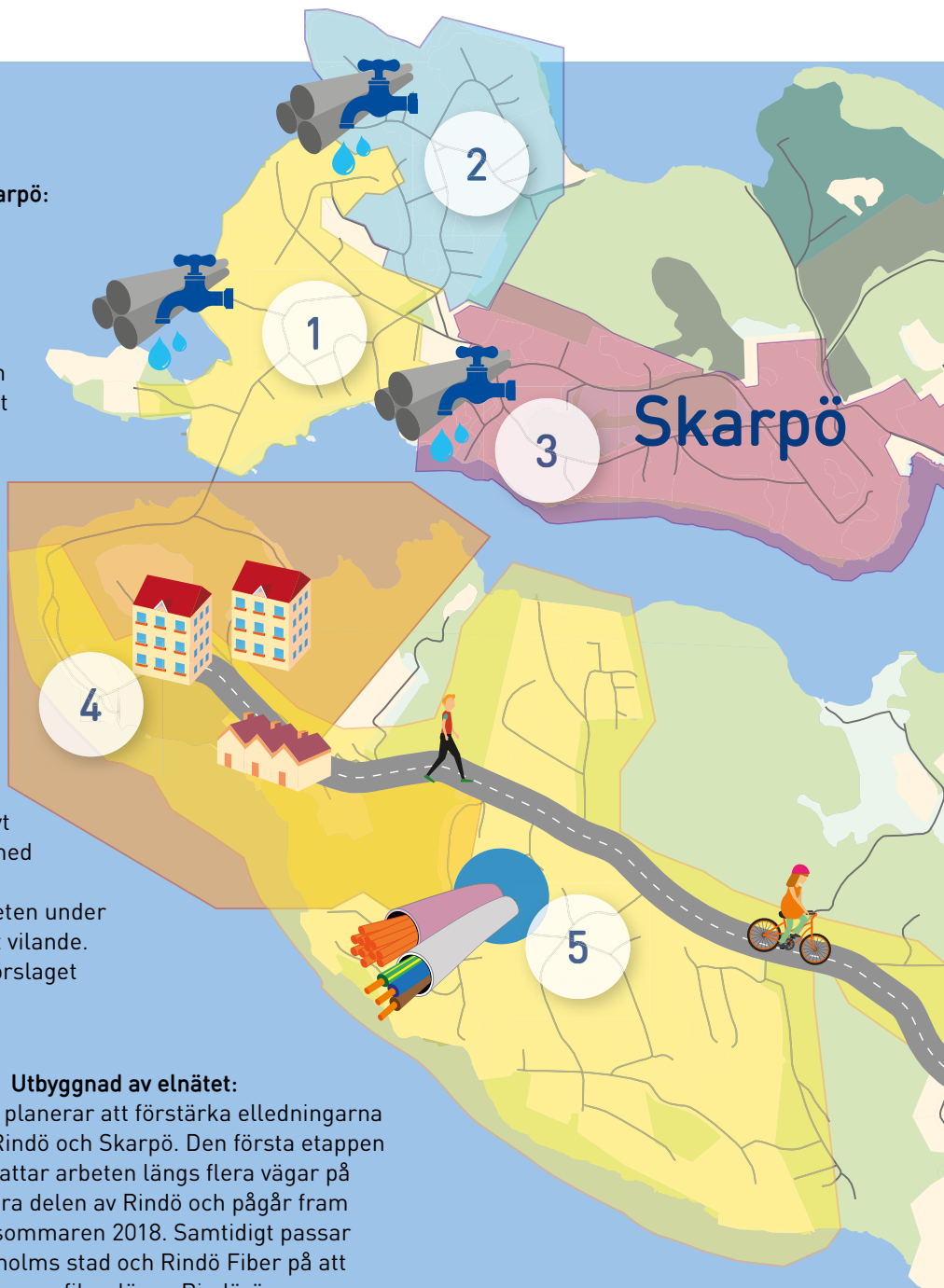
5 Utbyggnad av elnätet:

Eon planerar att förstärka elledningarna på Rindö och Skarpö. Den första etappen omfattar arbeten längs flera vägar på västra delen av Rindö och pågår fram till sommaren 2018. Samtidigt passar Vaxholms stad och Rindö Fiber på att lägga ner fiber längs Rindövägen.

6 Höjd säkerhet längs Rindövägen:

På vissa sträckor längs Rindövägen planeras det för säkerhetshöjande åtgärder. Förslag finns bland annat på en utbyggnad av gång- och cykelvägar samt komplettering med bymiljöväg. Tanken är att kunna påbörja arbetet med åtgärderna våren 2018.

Våren 2017 inledde Vaxholms stad en serie informationsmöten om pågående planer och projekt på öarna i Vaxholm. Den 29 november var det dags att sätta fokus på Rindö och Skarpö, där det sedan länge pågår planering för att möta en växande befolkning och en allt högre andel permanentboende.

Fokus på

Rindö och Skarpö

Form och illustration: www.luxlucid.com

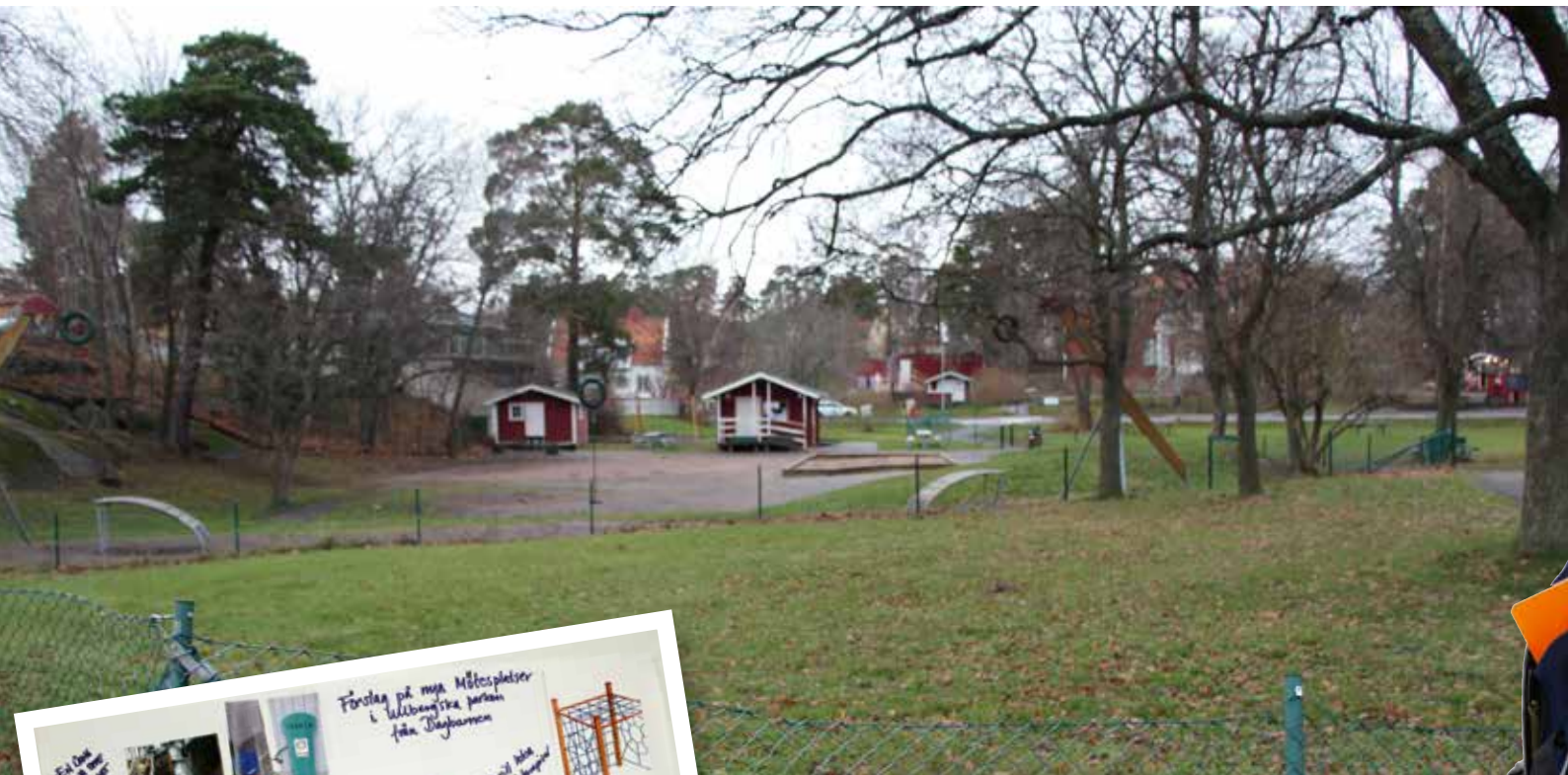
10 Upprustning av badet vid Måldepån:
Vaxholms stad har tagit över skötseln av badet vid Måldepån, som ligger mot Oxdjupet på Rindö. Sommaren 2017 rustades badet upp med bland annat ny sand, badbryggor, bord och bänkar.

9 Rindö hamn etapp 3:
Strax väster om hamnen planeras cirka 20 nya bostäder i småhus vid Grenadjärsvillan samt en ny anslutningsväg från Rindövägen till Oskar-Fredriksborgsvägen. Detaljplanen förväntas komma ut på granskning våren 2018.

Rindö

7 Rindö hamn etapp 1: Fastighetsbolaget Vasallen omvandlar tidigare kasernbyggnader till bostäder samt bygger nya flerbostadshus och radhus. Även verksamheter i nya och befintliga lokaler tillkommer. Delar av området är färdigställt och inflyttning har skett. I övriga delar pågår eller planeras byggnation av både bostadsrätter och hyresrätter. Arbeten pågår också med gator, VA-ledningar och parker i området. Fram till 2019 ska bland annat strandpromenaden längs Oxdjupet och det nya hamntorget intill Båthuset iordningsställas och en uppgradering ska ske av promenadytorna runt hamnen. I oktober 2017 blev det klart att Vasallen säljer stora delar av sitt bestånd och lämnar över den fortsatta områdesutvecklingen till AB Tornstaden och Öckerö Maritime Center. De nya ägarna kommer att tillträda successivt under 2018 och 2019 och Vasallen kommer att vara kvar i området till dess att deras åtaganden är slutförda.

8 Rindö hamn etapp 2:
Vid Oskar-Fredriksborgsvägen/Rindövägen ska det byggas en ny grundskola för 350 elever och en ny förskola för 120 barn, som ska ersätta nuvarande Rindö skola. Skolan och förskolan ska byggas i etapper i takt med att behovet av platser uppstår. Den första etappen omfattar en skolbyggnad för 200 elever och förväntas stå klar vid årsskiftet 2019/2020.

Så kommer nya Ullbergsparken se ut

Barnen i Vaxholms förskolor har röstat och nu är det klart hur lekplatsen i Ullbergsparken kommer att se ut när upprustningen är färdig.

Kreativa förslag från barnen hos dagmammorna i Vaxholm överlämnades stolt av barnen själva till tjänstemännen i kommunhuset.

I mitten av oktober inleddes arbetet med att rusta upp den populära men något slitna lekplatsen Ullbergsparken mellan Soldatgatan och Kungsgatan. Alla Vaxholms förskolor och förskoleklasser fick möjlighet att rösta på tre förslag och nu har en vinnare korats.

I samband med rösterna kom det också in en mängd egna kreativa förslag från barnen på lekutrustning till parken och där det har varit möjligt har dessa lagts till vinnarförslaget. På den nya lekplatsen kommer det bland annat att finnas klätterställningar, balansstockar, ett "sin-nenas hus", en rutschkana för de lite mindre barnen och ett utekök.

Arbetet med att montera den nya lekutrustningen sker under våren så snart tjälen försvunnit ur marken.

Vaxholms stad klättrar i Lärarförbundets rankning

Vaxholms stads förskolor och skolor klättrar 26 placeringar till plats 94 av Sveriges 290 kommuner i Lärarförbundets årliga undersökning "Bästa skolkommun 2017". I Stockholms län ligger nu Vaxholms stads förskolor och skolor på plats 6 av 26.

Vaxholms stad klarar sig mycket bra i kriterier som; "kommunen som avtalspart", "lärarlöner", "genomsnittligt meritvärde åk 9", "andel elever som är godkända i alla ämnen i åk 9", "högskolebehöriga ungdomar som är 20 år", "andel barn i förskola" samt "resurser för undervisning i förskola, skola och fritidshem".

Ett område som behöver utvecklas är

att öka andelen pedagogiskt högskoleutbildade förskollärare och fritidspedagoger, där resultatet även drar ner det totala kriteriet "andelen pedagogiskt utbildade lärare". När det gäller behöriga lärare i den kommunala grundskolan ligger Vaxholms stad högt med sina 86 procent behöriga lärare, vilket kan jämföras med 78 procent för Stockholms län. Ett annat kriterium som påverkas negativt av den låga andelen högskoleutbildade förskollärare och fritidspedagoger är "personaltätheten i förskolan". De kommunala förskolorna har emellertid en generell hög personaltät med fem barn per årsarbetare, vilket också inbegriper barnskötare.

Vi söker kontaktfamiljer

Alla barn och ungdomar har inte ett naturligt nätverk av släkt och vänner. Som kontaktfamilj bidrar du och din familj med en trygg miljö under en tid i barnets liv då det behövs som allra mest.

Att vara kontaktfamilj är som att vara en extrafamilj till ett barn eller en ungdom en eller ett par gånger i månaden. När barnet kommer på

besök gör ni vardagliga saker, spännande utflykter är inte det viktigaste. Huvudsaken är att du och din familj tar er tid med barnet.

Är du intresserad eller vill du veta mer?

Kontakta socialsekreterare Rebecca Grahn eller Lena Frankow genom Vaxholms stads växel, telefon 08-541 708 00.

Dags att ansöka om skolplacering

I januari är det dags att ansöka om skolplacering i Vaxholm om du har barn som ska börja i förskoleklass, årskurs 7 eller årskurs 1 (och inte tidigare gått i förskoleklass). Allt du behöver veta om hur du ansöker hittar du i den broschyr som nyligen skickats hem till berörda föräldrar. Informationen hittar du även på Vaxholms stads webbplats.

Så stöttar du ditt barn på nätet

Faror och hot som unga utsätts för på nätet lyfts ofta fram. I stället borde vi som vuxna fundera mer på hur vi ska stärka dem som digitala individer.

Det budskapet gav Johnny Lindqvist när han talade om internet, sociala medier och unga vid ett seminarium för föräldrar som Vaxholms stad bjöd in till i nya aulan på Kronängsskolan.

TEXT OCH FOTO: LENNART FRYKSKOG

Han är expert och flitigt anlitad föreläsare med råd och tips om hur vuxna kan bli bättre på att hänga med i utvecklingen och skapa en trygg miljö för unga på nätet.

För unga idag är internet lika med vänner, spänning, spel, underhållning, föräldrafritt, hängel – allt som är roligt, kort sagt. Vi vuxna har nästan alltid en negativ ingång. Det märks när temadagar anordnas. Vi vill varna, skydda, göra listor och avgränsa.

Lär barnen att skilja på reklam och annat innehåll.

Peppa barnen att säga ifrån, markera när någon är otrevlig på nätet.

Skaffa mer kunskap genom att googla, fråga barnen själva, prata med andra föräldrar. Samtal om problem blir bättre om du har förkunskaper.

Skuld-belägg inte.

4
tips till
föräldrar

Att hänga med, 4 steg.

1. Vad går tjänsten ut på?
2. Vem äger tjänsten?
3. Hur anmäler jag om nån gör nåt taskigt?
4. Hur fungerar sekretessinställningarna?

Hur kan man stärka unga på nätet?

– Om vi vill förbättra vår närvaro i ungas digitala liv behöver vi också fokusera på vanliga saker, menar Johnny Lindqvist. Det händer att "Sara 14 år" får en ny kompis på nätet och att barn klarar skolgången tack vare kontakter på nätet.

Vi använder internet olika beroende på hur gamla vi är. De unga surfar runt i invanda cirklar på nätet, precis som vi, men de är mycket snabbare än vi på att byta vanor, hemsidor och appar.

Drivkrafterna är samma nu som då, enligt Johnny Lindqvist: att vara där kompisarna är, dela bilder (via Snapchat istället för snabbframkallade bilder hos fotohandlaren), klassiska Heta linjen har fått digitala efterföljare.

Utvecklingen går rasande snabbt. Förr var internet något enhetligt. Nu ser vi en mängd plattformar med olika roller i ungas (och även vuxnas) liv. Knastret från ett modem med långsam uppkoppling är historia.

Det mobila driver utvecklingen. En fyraåring använder idag lika mycket internet som en 14-åring för fyra år sedan. Och 79 procent av tvååringarna är on line, och det behöver kanske inte var dåligt med tanke på vart världen är på väg.

Det går ju även att läsa en bok på skärm.

Chatarina Malmqvist

Genom att lyssna, inte fördöma. Berätta om sina egna erfarenheter. Man möter samma saker på nätet som man möter i verkliga livet.

Charlotte Burlin

Genom att finnas där och tänka på hur man kommunicerar. Vara medveten om att det digitala användandet skiljer sig åt mellan barn och vuxna.

Elisabet Sandlund

Det är viktigt att skaffa sig kunskap. Att man bryr sig, undrar vad som händer och vilka kompisar man har på nätet.

De finns där för Vaxholms ungdomar

Emelie Kalén och Emmy Björk pratar med Vaxholms ungdomar om allt från självkänsla, grupstryck och prestationsångest till tobak och alkoholvanor. De älskar sitt jobb och saknar inte idéer kring hur vi får dagens unga att må bättre.

*Ungdoms-
stödet på
30 sekunder...*

- Vänder sig till ungdomar i åldern 12–21 år
- Har lokaler på Storstugan
- Är kvalificerade kontaktpersoner
- Erbjuder stödsamtal som omfattas av sekretess
- Organiserar nattvandringar
- Erbjuder träffar för föräldrar till tonåringar
- Anordnar temadagar för elever åk 6–9
- Har cannabis-program för unga

– Tänk dig att du skulle resa tillbaka i tiden och krama om dig själv som tonåring och säga att allt blir bra, så känns det att jobba med det vi gör, säger Emelie Kalén och Emmy Björk. De jobbar med Vaxholms stads ungdomsstöd och möter våra ungdomar i stort sett varje dag.

Båda upplever att det finns ett ökat tryck på unga idag. Bekräftelsehets på sociala medier, höga krav i skolan och ett ständigt tillflöde av information i olika kanaler gör att många unga känner sig stressade och otillräckliga.

– Visst fanns det krav även när vi var unga men det ser annorlunda ut idag. Inte minst sociala medier bidrar till ett tuffare klimat, där allt du gör och inte gör värderas och där rykten sprids blixtnabbt. Samtidigt utvecklas hjärnan väldigt mycket under den här perioden och saker som tidigare har varit lätta kan plötsligt verka omöjliga att klara av. Att då hantera höga krav på prestationer, egna och

utifrån, kan helt enkelt bli för mycket.

Emelie och Emmy är rörande överens om att det finns massor att göra för att stödja ungdomarna, inte bara i deras roll men också för föräldrar och andra vuxna.

– I vår yrkesroll försöker vi finnas där ungdomarna är, både i skolan och på fritiden. Vi finns där för de som vill prata men jobbar också förebyggande tillsammans med skola, socialtjänst och polis. En viktig del är också att föra diskussioner med föräldrar och dela med oss av verktyg för hur man kan agera i olika situationer som gäller sin tonåring. Ett råd som kan låta självklart, men som är nog så svårt, är att aldrig ta en diskussion när man är upprörd – välj rätt tidpunkt och plats. Att till exempel diskutera under en bilfärd är något som passar många.

På frågan vad andra vuxna kan göra, slår de ett slag för nattvandringen som kommunen anordnar tillsammans med nattvandring.nu.

– Som nattvandrare visar du att du bryr dig och skapar trygghet genom att röra dig bland våra ungdomar ute på kvällstid. Särskilt på våren och kring Valborg och skolavslutning är behovet som störst. De allra flesta är positiva och glada när vi kommer fram och det har till och med hänt att vi har fått kramar och uppskattande ord även av de som ska vara lite tuffa.

Juletid 1978

Samlingen kom i goda händer

Bilden ovan är hämtad från Stig Johanssons fotosamling som finns förvarad på Vaxholms stadsarkiv. Stig flyttade in till Vaxholm i september 1963.

Med i bagaget fanns en kamera av enklare modell och fotograferandet av miljöer i Vaxholm blev ett spännande sätt att lära känna den nya hemstaden. Motiven är varierande färgbilder med stadsmiljöer, människor och båtliv från åren 1963-1990.

Under 2016 skänkte Stig hela bildsamlingen till stadsarkivet med motiveringen att han ville att samlingen skulle hamna i goda händer och bevaras för framtiden.

Vill du också skänka dina bilder?

Har du bilder eller dokument i en kartong? Du kanske inte har möjlighet att förvara originalen men vill bevara dem för framtiden på något sätt? Då kan du deponera eller skänka bilderna till Vaxholms stadsarkiv.

Om du beslutar att skänka fotografier ber vi dig kontakta stadsarkivarien Johan Silverfred. Bilderna skall ha en tydlig anknytning till Vaxholm och vi tar emot både original och digitala bilder. Stadsarkivarien nås på 08-541 709 03 eller johan.silverfred@vaxholm.se

En ovanlig domare i ett tvistemål

Nedanstående historia berättades i Vaxholm i mitten av 1960-talet, men själva händelsen inträffade i slutet av 40-talet.

Här i stan hade man på den tiden tre bagerier. Zanders, som då låg på Strandgatan mitt emot Kastellet, innan de flyttade till fastigheten i hörnet Söderhamnen/Västerhamnen. Blixt Bageriet i ett litet hus på Hamngatan mitt emot Domus/Coop, senare inrymt i nuvarande Blomsterhandel samt Röhls bageri som låg i hörnet på Hamngatan/Kaptensgatan, mitt emot nuvarande apoteket.

Det stora trätoämnet i stan var vem som hade det bästa wienerbrödet! Ett gäng bestående av diverse affärsmän och andra profiler i stan bestämde sig så för att ta reda på sanningen. Men vem skulle döma? Kaptenen Johansson i Waxholmsbolaget, som deltog i samlingen, hade med sig sin hund och vilken kunde vara mera lämpad?

Således samlades man i ett stort rum, där man lade ut ett wienerbröd från respektive bageri mitt på golvet. Under tystnad betraktade herrarna hunden som först gick fram och nosade på wienerbrödet från Zanders och sedan på wienerbrödet från Röhls, allt medan ägarna stolta sträckte på nacken. Men det skulle bli Blixt Bageriets ägare som blev den som till slut fick jubla. För hunden fortsatte fram till nästa wienerbröd, allt medan auditoriet andlöst väntade, för att till slut brista ut i ett ljudligt "Hurra" när hunden först nosade och sedan slukade Wille Blixts* skapelse. Ett stort trätoämne hade nu funnit sin lösning.

**) Wille Blixt, som bodde på ön Edholma strax norr om Vaxholm, var bagaren som steg upp mitt i natten, trotsade alla väderlekar (vilket även inkluderade att hoppa på isflak under isvintrar och ibland ett ofrivilligt bad) på sin väg till Blixt Bageriet. Där bakade han brödet som under nästa dag såldes i butiken. Speciella små papperspåsar såldes till skolelevernas förtjusning för 10öre påsen. Där kunde det hittas alla möjliga godsaker från ändstycken på dammsugare, lite trasiga wienerbröd och någon lite kvaddad napoleonbakelse.*

TEXT: STIG JOHANSSON
BILDER: VAXHOLMS HEMBYGDSFÖRENINGIS BILDSAMLING

Kusligheter under 400 år

Vaxholm må vara skärgårdsidyll i många ögon, men staden bär också på dystra minnen och mörka historier. Starkast kuliss får de kanske i kusliga november, i skenet av kastellet, i skuggorna vid Rådhusorget eller vid Bogesunds slott.

TEXT OCH FOTO: LENNART FRYKSKOG

Under höstlovet och november bjöd Vaxholm på nattvandringar och spökhistorier för alla åldrar, samt direktsänd opera (Mordängeln) och teater (Hamlet) med dramatiskt innehåll, på Vaxholms bio.

En höjdpunkt i höstmörkret inträffade vid Bogesunds slott och ridskola. Där ordnade lärare och elever en vandring bland läskiga typer och otäcka inslag när mörkret föll över Allhelgonadagen. Bleka ansikten och mörka skuggor dök upp överallt, ibland där man minst anade dem.

Det spöklika evenemanget ordnas varje år och har vuxit i omfattning för varje gång.

En annan kuslig höjdpunkt samma kväll var en stadsvandring med Mikaela Lodén, näringslivs- och turistbyråansvarig, som läst in sig på mörka kapitel i Vaxholms förflutna. Hon har mycket att berätta om det samhälle, som började ta form kring bygget av en försvarsanläggning vid inloppet till Stockholm under mitten av 1500-talet.

Här är några av de historier som Mikaela valde att lyfta fram under vandringen. De

flesta är underbyggda med fakta från trovärdiga källor, och några andra, som kretsar kring spöken och övernaturliga ting, är kanske just... historier. Likväl förtjänar även de att berättas.

Pesten 1710

I Stockholm lär 40 procent av befolkningen ha dött av pesten hösten och förvintern 1710. Vaxholm var ännu värre drabbat, procentuellt sett. Cirka 200 av Vaxöns 300 invånare dog. Likbärarna hade fullt upp. Vita kors ritades på dörrarna till hus där pesten fanns. På Eriksö, som på den tiden var en ö, bodde en familj med två vuxna och fem barn. Alla sju dog inom loppet av två veckor i november. Det sägs att föräldrarna Malin och Nils än idag går igen i huset Eriksö gård.

Kastellet 1719

Ryssarna utmanade vid svenska kusten sensommaren 1719, brände och härjade på öarna och öppnade eld mot befästningen utanför

Vaxön. Men kastellet och svenska flottan, som låg stridsberedd, slog tillbaka anfallet. Skräcken för ryssen bland befolkningen inför, under och kanske även efter striden lär ha varit stor.

Dödsstraff 1751

På Rådhusorget avrättades vårvintern 1751 en man för mord. Han halshöggs och kroppen stückades i fyra delar, som spändes upp på ett hjul med huvudet på navet, till varning för andra människor att avhålla sig från brott. Lindrigare brott gav lindrigare straff, som gatlopp (på nuvarande Hamngatan) eller att stå vid skampålen på Rådhusorget.

Hotellbranden 1899

En vinterdag 1899 utbröt brand på dåvarande stadshotellet Falks Salonger. Febril aktivitet råder när stadens befolkning hjälps åt att släcka lågorna. Själva hotellet går inte att rädda, men man lyckas förhindra att elden får ytterligare spridning. Varje brand är ett hot

mot trähusbebyggelsen i staden och eldsvådor utgör en ständig farhåga. I alla fall, ett nytt hotell, nuvarande Vaxholms stadshotell, byggs upp i sekelskiftesstil. En kvinna i vit 1800-talsklänning, som tros kunna ha något med branden att göra, lär ha visat sig i en spegel då och då i modern tid.

En olycka för länge sedan

Kyrkoböckerna bär vittnesbörd om det hårda och riskfyllda liv bönder och fiskare i trakterna runt Vaxön levde förr. En omtalad olycka skedde på Eriksö när en bonde skulle ta sig över sundet (nuvarande Eriksömaren), men gick rakt genom isen med släde och häst. Kropparna och släden påträffades dock aldrig efteråt och gav näring åt rykten som hävdar att sjön är bottenlöst djup.

Agenda 2030: Globala mål antagna av FN 2016 som alla nationer som undertecknat dokumentet ska arbeta utefter nationellt och lokalt.

Hållbara städer och samhällen

TEXT: AMMI WOHLIN, STRATEG EKOLOGISK HÅLLBARHET, VAXHOLM

Ekologisk hållbarhet i Vaxholm

Under senare år har klimatförändringar orsakat ökade regnmängder och översvämningar i framförallt städer, vilket bland annat hotar den biologiska mångfalden.

För att anpassa vår stadsmiljö efter klimatförändringarna krävs ett samspel mellan de så kallade gröna och blå infrastrukturen:

- Blå infrastruktur berör vatten i landskapet och handlar bland annat om att förbättra vattenkvaliteten och reglera dagvattenmängder.
- Grön infrastruktur är ett nätverk av natur som bidrar till fungerande livsmiljöer för växter och djur men också för människors välbefinnande.

För att uppnå en balanserad blå/grön infrastruktur behövs en samsyn i samhället, där många olika aktörer deltar med planering och insatser. Arbetet med klimatanpassning för både blå och grön infrastruktur finns med i Vaxholms stads planeringsprocess. Exempelvis genomförs åtgärder redan nu för att förstärka grönområden och

parker med mer vegetation och plantor.

Biologiska mångfalden har inventerats

För att få en bättre förståelse för växtligheten och den biologiska mångfalden i Vaxholm genomfördes under sommaren 2017 en fältinventering på 63 platser. Platserna låg i viktiga ekosystem såsom åker, betesmark, barrskog, lövskog, blandskog, strand, park, våtmark och välgång. Resultatet visade att av de tio värdefullaste platserna för biologisk mångfald låg sju på Bogesundslandet, två på Vaxön och en på Rindö.

Ny modell för att utveckla våra grönområden

I miljöprogrammet för Vaxholm 2014–2020 är en åtgärd att se över möjligheten att använda välbeprövade modeller för att behålla och höja grönyrtornas kvalitet på Vaxön. Genom att använda grönyrtornafaktorn (GYF), som är ett planeringsverktyg för stadsplanerare och arkitekter, kan vi utforma ytor som värnar om den biologiska mångfalden, pollination, klimatanpassning, bullerdämpning och bidrar till rekreation, hälsa och kultur. Norrberget kommer att bli det första området i Vaxholm där verktyget används.

Skogsklövern var den tredje vanligaste växten vid den fältinventering som Vaxholms stad sommaren 2017 genomförde på 63 platser. Av 195 funna arter var maskros den vanligaste och blåbär den näst vanligaste.

Social hållbarhet i Vaxholm

Ett socialt hållbart Vaxholm innebär att alla invånare på lika villkor erbjuds en livsmiljö där de upplever en hög grad av trygghet och kan tillgodogöra sig kunskap, utvecklas och ha en god hälsa.

Staden ska ge möjlighet till sunda levnadsvanor med tillgång till grönområden, rekreation och fysisk aktiv transport såsom gång- och cykelbanor. Men Vaxholms stad arbetar även för att skapa en stad som uppmuntrar till

sociala mötesplatser, folkliv och rörelse, och som erbjuder varierade bostadslösningar.

En fortsatt upplevd trygg miljö är viktigt för Vaxholms invånare. Därför arbetar Vaxholms stad i samverkan med

polisen där en synlig polis, drogföregångande arbete, bra belysning och grannsamverkan är vårt gemensamma löfte till dig som bor i Vaxholm.

En ny utvecklingsplan för Stockholmsregionen

Stockholm är en av Europas snabbast växande storstadsregioner med en stark ekonomisk tillväxt och befolkningsökning. År 2050 förväntas Stockholms län hysa 3,3 miljoner invånare i länet, vilket är en ökning med 50 procent från idag.

Det ställer krav på att möta en rad utmaningar, till exempel ett välfungerande transportsystem och tillgång till bostäder och skolor.

För att skapa en långsiktig hållbar lösning runt Stockholmsregionens utmaningar till 2050 pågår ett arbete med att ta fram en ny regional utvecklingsplan, RUF 2050. Planen ligger till grund för bland annat kommunernas och landstingets långsiktiga planering, det regionala tillväxtarbetet, regionala strukturprogram och infrastrukturplanering. I utvecklingsplanen ingår

även en klimafärdplan, en kulturstrategi samt en landsbygds- och skärgårdsstrategi. Den senare syftar till att stärka möjligheten att bo och verka på landsbygden och i skärgården.

Före sommaren 2018 ska ett slutligt förslag till RUF 2050 läggas fram för beslut i landstingsfullmäktige. Läs mer på www.rufs.se.

Ny julbelysning i klassisk stil

Vaxholms stad och Destination Vaxholm har i år satsat på en ny typ av julbelysning på Hamngatan. De gamla och trasiga ljusslingorna i träden har plockats ner och givit plats för granliknande girlanger med lampor i, som sträcker sig över gatan. Satsningen fortsätter kommande år då julbelysning i liknande stil ska köpas in till andra delar av staden.

Sök kulturbidrag senast 15 mars

Vaxholms stad har en begränsad summa att dela ut för att främja kulturaktiviteter i Vaxholm. Vi prioriterar kulturella aktiviteter som riktas till barn och ungdomar 0-18 år och till äldre med behov att bryta social isolering. Vidare beaktas verksamheter som syftar till förnyelse av konstnärliga uttryck eller förnyelse av produktionsformer.

Välkommen med din ansökan! Sista ansökan är 15 mars 2018. Läs mer på www.vaxholm.se

Årets kulturstipendium är utdelat

Vaxholms stads kulturstipendium gick i år till Nikolai Fabricius och Josefin Wilkens. Båda har visat prov på stor begåvning inom sina ämnesområden och tilldelades stipendiet som ett bidrag till deras fortsatta utbildningar vid KTH arkitekturskolan respektive textilhögskolan i Borås.

Dessutom nominerades Jan Sjöberg av sina grannar för sitt arbete med att renovera två äldre fastigheter på Torggatan, vilket uppmärksammades med en vacker blombukett.

Det händer i Vaxholm

Se respektive arrangörs webbplats för eventuella ändringar i programmet.

Evenemang

DECEMBER

- 16 Julmarknad, Galleri Roddarhuset kl. 11-16. Julkonsert med Vaxholms kyrkokör, Vaxholms kyrka kl. 18
- 17 Julmarknad, Galleri Roddarhuset kl. 11-16
- 23 Långfredag i Vaxholm. Butikerna har öppet till kl. 16.
- 24 Julbordspaket på Vaxholms Hotell
- 31 Nyårskonsert, Vaxholms bio kl. 17

JANUARI

- 18 Vincent van Gogh: A new way of seeing, Vaxholms bio
- 27 Puccinis Tosca, Vaxholms bio

FEBRUARI

- 3 Askungen Opera, Vaxholms bio
- 24 Puccinis La Boheme, Vaxholms bio

MARS

- 17 Aida Opera, Vaxholms bio

För information om ändringar i programmet

Se respektive arrangörs webbsida. Håll koll på vad som händer i Vaxholm på turismwebben www.destinationvaxholm.se

Vaxholms stadsbibliotek

Hamngatan 19 Tel: 08-541 709 45

E-post: biblioteket@vaxholm.se Fax: 08-541 709 48

www.vaxholm.se

Bokinkast: Hamngatan 17 när biblioteket är stängt.

ÖPPETTIDER

måndag	14–20
tisdag	10–17
onsdag	10–20
torsdag	10–17
fredag	10–17
lördag	10–14
söndag	stängt

AVVIKANDE ÖPPETTIDER:

Lör 23/12	10–14
Fre 5/1	10–14
Julafton, juldagen, annandag jul, nyårsafton, nyårsdagen samt lör 6/1: Stängt	
Mån 26/2 (sportlov)	kl. 10–20

Några av våra tjänster:

På www.vaxholm.se under ”Uppleva och göra” hittar du bibliotekets information. Här kan du söka böcker, beställa och låna om. För att kunna använda alla tjänster behöver du en pinkod som du får från biblioteket.

E-böcker och e-ljudböcker finns att låna via bibliotekets katalog. Instruktioner om hur du laddar ner dem finns på biblioteket och bibliotekets hemsida.

Daisy-talböcker kan lånas och laddas ner via nätet av dyslektiker, synskadade och andra med läshinder.

Boken-kommer-service erbjuds för dig som är långvarigt sjuk, rörelsehindrad eller av liknande anledning inte själv kan komma till biblioteket. Du får hem böcker utan kostnad via biblioteket eller hemtjänsten.

Utställningar i bibliotekets skyltfönster våren 2018 kan bokas av föreningar, förskolor, organisationer, skolor.

Program

På gång för vuxna:

- **Advokatjouren** mån 15/1, ons 7/2, mån 5/3, ons 4/4, mån 7/5 och ons 13/6 kl. 18. Du får träffa en advokat i ca 15 minuter för en första vägledning. Jouren är kostnadsfri och drivs av Sveriges advokatsamfund. Kölista från kl. 17 samma dag.
- **Släktforskningsjour** lördagar från och med 13/1 kl. 11–14. Här får du hjälp av jourhavande släktforskare från Södra Roslagens släktforskarförening att starta din släktforskning.
- **Släktforskningens dag** lör 20/1 kl. 10–14. Program affischeras på biblioteket.
- **Föredrag:** Medlöpare och medmänniskor lör 27/1 kl. 14. Vaxholms-författaren Johan Perwe håller ett föredrag om medlöpare i Nazityskland och om medmänniskor som gjorde motstånd under förintelsen. Fri entré.
- **Bokcafé** ons 31/1 kl. 14–15. Lyssna på fem pensionärer som under fyra år har skrivit och läst för varandra. Resultatet blev en antologi, ”Passioner”, som de presenterar.

- **Tidskriftsförsäljning** lör 10/2 kl. 10–14. Fynda bland tidigare årgångar av bibliotekets tidskrifter!
- **Öppen bokcirkel** ons 14/2 och 11/4 kl. 18.30. Vi läser och samtalar om en bok. Ingen anmälan krävs.
- **Temavecka: Get online week** mån 19/3–fre 23/3. Upptäck nyttan med internet!

Program för barn och unga:

- **Sagostund** lördagar 27/1, 17/2 och 10/3 kl. 11 för barn 3–6 år i sagohörnan.
- **Sportlovsprogram** ons 28/2 kl. 15–17 med pyssel för barn och föräldrar.
- **Barnteater** tis 16/1–fre 19/1. Boulevardteatern spelar ”Tappa bort”. Alla barn 3–4 år i Vaxholm inbjuds att se föreställningen. Plats: Storstugan.

**VAXHOLMS
STAD**

Tidningen Viktigt i Vaxholm ges ut av Vaxholms stad

Kontakta Vaxholms stad: Öppettiderna för Vaxholms stads reception och växel är vardagar 08.00–16.00.

Växel: 08-541 708 00 • Besöksadress: Eriksövägen 27 • Postadress: Vaxholms stad, 185 83 Vaxholm • www.vaxholm.se